

NEOMagazine

Voor alle bewoners van de Oranjewijk en Tulpenburg

**NEO en de subsidie
De stand van zaken in drie vragen.**

Wat vindt de Oranjewijk van isoleren?

**De collectieve aanpak:
Samen met de burens zonnepanelen kopen.**

inhoud

4 Wat gebeurt er met het subsidiegeld voor de proeftuin?

De Rijksbijdrage van 3,8 miljoen euro is bedoeld voor het versneld verduurzamen van alle woningen in de wijk, inclusief woonschepen, in acht jaar tijd, tot 2030. De stand van zaken in drie vragen.

6 Oranjewijk isoleert

Voor het collectief isoleren van alle woningen moet een organisatie opgetuigd worden. Het Energie- en Bouwloket vormt de spil in de totale operatie.

9 Wat vindt de Oranjewijk van isoleren?

Terugblik op de enquête die eind vorig jaar gehouden is. De meningen van de bewoners op een rij. Een meerderheid ziet samenwerken voor isolatieverbetering wel zitten.

12 Keimpe Boersma: “Ik heb veel ervaring met huizen die rond 1910 zijn gebouwd”

Controle van het dak voordat je zonnepanelen aanschaft of een compleet plan voor het verduurzamen van je pand, Keimpe Boersma weet hoe het kan.

Oranjewijk in de steigers

De vakantieperiode was nog niet voorbij of de werkzaamheden aan het historische pand van Hûs en Hiem aan de Jan Willem Frisostraat 1 waren al in volle gang. Eerst uitruimen en dan renoveren tot bijna energieneutraal, een behoorlijke ingreep die de komende maanden gestalte zal krijgen. Maar Hûs en Hiem is niet de enige. Steeds meer woningeigenaren in de wijk besluiten gemaakte plannen te gaan uitvoeren. Vooral isolatie, van dak, gevel of beglazing, zo merken we bij het NEO-Energieloket.

Soms doen bewoners dat samen: in dit magazine kun je lezen over bewoners van de Oranje Nassaustraat die gezamenlijk zonnepanelen hebben aangeschaft. Voor de leverancier een mooie klus waarbij meerdere daken in één keer voorzien konden worden van een complete installatie. Het Energieloket kan bewoners van de wijk hierbij helpen, lees daarvoor dit magazine.

Het energieloket wordt ook benaderd met de vraag of het zin heeft om te wachten; immers, er was subsidie toegekend, toch? Lees op de volgende pagina's over de stand van zaken van NEO en de rijkssubsidie. Er wordt hard gewerkt om een collectieve aanpak mogelijk te maken, maar wachten daarop is zonde. Want de voordelen van isolatie zijn met huidige energieprijzen groter dan ooit. Voor wie hulp wil of advies kan terecht bij het NEO Energieloket.

Plannen maken is één ding. De plannen voor een collectieve aanpak voor woningisolatie is beloond met een subsidie om de organisatie van dat proces mogelijk te maken. De plannen tot uitvoer brengen, dat is waar we nu voor staan. In dit magazine kun je meer hierover lezen. Het liefste zien we de hele wijk in de steigers staan. Daarvoor is nog wat huiswerk nodig, maar dit najaar gaan we echt van start.

Siebe Schootstra

NEO Energieloket

Projectleider Oranjewijk Isoleert

Energiecoöperatie
NEO
Nieuwe Energie Oranjewijk

NEO en de subsidie: de stand van zaken in drie vragen

Energiecoöperatie NEO wil werken aan een duurzame energievoorziening van de Oranjewijk. Verwarmen van de woningen met warmtepompen of met behulp van warmte van het oppervlaktewater van het Nieuw Kanaal (aquathermie) zijn toekomstbeelden. Op weg naar zo'n toekomst is één ding in ieder geval nodig: isoleren. Door gezamenlijk de isolatie van onze woningen te verbeteren, maken we de wijk geschikt voor een duurzame oplossing in de toekomst. Daarvoor dient de campagne: 'Oranjewijk Isoleert!'. Voor de plannen van NEO is een subsidie toegekend van 3,8 miljoen euro. Bedoeling is dat tot 2030 alle woningen van de wijk energiezuinig gemaakt worden. De subsidie is bedoeld om dat proces mogelijk te maken, gedurende de komende 8 jaar.

Oranjewijk Isoleert

Wat gebeurt er met het subsidiegeld voor de proeftuin?

Allereerst waarvoor het niet is bestemd: Voor de isolatiemaatregelen zelf, of voor de aanschaf van zonnepanelen. Dat klinkt waarschijnlijk teleurstellend en dat is begrijpelijk, want veel mensen hikken nogal aan tegen de kosten. Maar de subsidie gaat wel helpen die kosten te drukken.

De subsidie voor de Proeftuin Aardgasvrije Wijk (PAW) wordt onder andere ingezet voor het Energie- en Bouwloket. Zo'n loket kost geld. Het moet worden opgezet, en er moeten mensen aangezocht worden die daadwerkelijk goed advies gaan leveren. Er wordt een digitaal platform gebouwd waarop iedere wijkbewoner terecht kan voor vragen, matches met anderen, en zo meer. En er moet controle op komen want subsidiegeld moet verantwoord en transparant worden uitgegeven. De gemeente wil natuurlijk invloed op de besteding van het subsidiegeld maar NEO wil de regie houden over de energietransitie. NEO is daarom namens de bewoners van de Oranjewijk de gesprekspartner met de gemeente. Dat is trouwens meteen een goede reden om lid te worden, want dan kunt u meepraten. Om de kosten hoeft u het niet te laten, die bedragen maar €2,50 per jaar.

Waarom duurt het zo lang voor de Oranjewijkbewoners iets merken van de proeftuin en de subsidie?

Dat heeft alles te maken met het bovenstaande. Er moeten veel zaken officieel geregeld worden, zoals alle afspraken met het Energie- en Bouwloket. Ook de verantwoordelijkheden van de gemeente en NEO moeten goed worden vastgelegd, zodat daarover geen misverstanden ontstaan. Op pagina 7 staat een organogram waarop u kunt zien hoe dat geregeld is.

Wat ook tijd kost, is de bouw van het digitale platform waarop iedere wijkbewoner straks zijn eigen woning kan vinden. Je kunt dan meteen zien wat

er nog aan verduurzaming kan worden gedaan. Een aannemer gaat eind augustus, begin september twee referentiewoningen opnemen en standaard isolatiepakketten samenstellen. Dat worden aparte pakketten voor het isoleren van het dak, de gevel, de erker, de vloer en het glas. Later komen de andere drie referentiewoningen aan de beurt.

Waarom zou ik wachten op het Bouw- en Energieloket?

Niemand hoeft erop te wachten maar het kan heel voordelig zijn dat wel te doen. Daar zijn verschillende redenen voor. Allereerst is het meestal goedkoper isolatiemaatregelen samen met anderen te laten uitvoeren, zeker als er bijvoorbeeld steigers moeten worden gebouwd of hoogwerkers gebruikt. Daarnaast kampt de bouw met personeelstekort, en een aannemer pakt een klus die hij bij meerdere mensen kan doen eerder op. Collectief inkopen van zonnepanelen is ook goedkoper dan ieder voor zich.

Er zijn nog meer voordelen. Iedereen met een oud huis weet dat de kosten van klussen onvoorspelbaar kunnen zijn. Soms kom je er pas achter dat je kozijnen rotte plekken hebben als er nieuwe ramen worden geplaatst. Via het Energie- en Bouwloket kunt u een keukentafelgesprek aanvragen met een coach die dat soort zaken alvast gaat bekijken. Dan weet u van te voren waar u rekening mee moet houden.

Nog een voordeel is dat het Bouw- en Energieloket en gaat werken met vaste aannemers. De eersten waarmee afspraken gemaakt worden zijn: Bouwbedrijf De Vries Leeuwarden BV, Bouwbedrijf Lont en Koninklijke Damstra Installatietechniek. Voor bewoners die zelf al stappen willen zetten, maar toch een onafhankelijk advies willen zijn via het Energieloket energiecoaches van gemeente Leeuwarden beschikbaar, naast experts zoals energieadviseurs. Nieuw is Keimpe Boersma van Woningpeil, die ook bouwkundig advies kan geven. Elders in dit magazine vindt u een interview met hem.

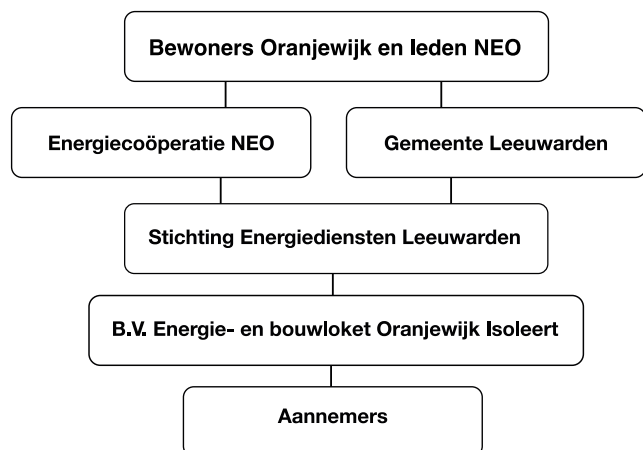
Oranjewijk Isoleert

NEO en de gemeente moeten voor het uitgeven van de PAW-subsidie nauw met elkaar samenwerken. Daarvoor moeten een aantal zaken juridisch geregeld worden.

Energiecoöperatie NEO en de gemeente zullen samen stichting Energiediensten Oranjewijk oprichten. NEO heeft inspraak en houdt toezicht op wat er allemaal gebeurt door middel van deze stichting. NEO is in het bestuur van de stichting vertegenwoordigd met twee mensen, en de gemeente ook. Daarnaast is er in het stichtingsbestuur een directeur van zowel de stichting als het Energie- en Bouwloket.

Voor de uitvoering van de werkzaamheden in de wijk en het aansturen van aannemers en installateurs is voor de periode tot 2030 een tijdelijke organisatie nodig. Gekozen is voor een BV die wordt opgericht door de stichting Energiediensten Oranjewijk. De BV wordt dus gecontroleerd door de stichting en daarmee het stichtingsbestuur, waarin NEO zetelt. Energiecoöperatie NEO wordt op haar beurt gecontroleerd door haar leden, de bewoners van de Oranjewijk (voor zover lid). Zo is inspraak vanuit de wijk geregeld.

Om dit allemaal mogelijk te maken en om te voorkomen dat plannen gewijzigd worden zodra er een andere politieke wind waait, wordt een subsidieverordening opgesteld die goedgekeurd moet worden door het college van Burgemeester en Wethouders. Daar wordt momenteel hard aan gewerkt.

Voor meer informatie: zie Programma Aardgasvrije Wijken van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten op

www.aardgasvrijewijken.nl

Het NEO Energie- en Bouwloket

Met de subsidie van het Rijk wordt het mogelijk het Energie- en bouwloket op te zetten. Dit loket moet woningeigenaren helpen bij het energiezuinig maken van de woning. Het gaat dan om advies bij het kiezen van maatregelen, uitzoeken van financiering, regelen van offertes bij aannemers en toezien op correcte uitvoering. Ook het vastleggen van de resultaten van de woningverbetering in bijvoorbeeld een nieuw energielabel hoort daarbij.

Het Energie- en bouwloket neemt zoveel mogelijk taken op zich, om bewoners te ontzorgen en om het voor aannemers makkelijker te maken. Zo wordt het voor bewoners ook goedkoper, is de bedoeling. Centraal in de aanpak staan de energiecoaches van het loket, die woningeigenaren persoonlijk gaan helpen bij verbeterplannen. Hulpmiddel is een online, digitaal platform, waarin maatregelen voor de eigen woning zoals isolatiepakketten al klaarstaan. Het kiezen van maatregelen met inzicht in de kosten en baten is dan mogelijk. Ook de energiebesparing per maatregel wordt zo inzichtelijk.

Van 6 woningtypen (inclusief woonschepen) is een energiescan gemaakt. De uitkomst van deze scan met voorgestelde maatregelen wordt nu gecontroleerd door de aannemer. Zo bepalen we de werkelijke kosten van maatregelen en weet straks iedereen vooraf waar hij of zij aan toe is.

type 1

aantal: 109

- 1 tussenwoning
- 1 hoek woning
- 1 bovenwoning
- 1 benedenwoning

type 2

aantal: 80

- 2 tussenwoning
- 2 hoekwoning
- 2 bovenwoning
- 2 benedenwoning

type 3

aantal: 120

- 3 tussenwoning
- 3 hoekwoning

type 4 & 5

aantal: 111

- 4 hoekwoning
- 4 tussenwoning
- 4 vrijstaand

type 6

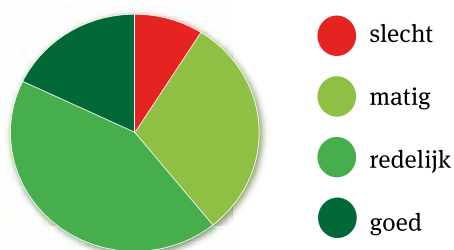
aantal 27

- woonschepen

Wat vindt de Oranjewijk van isoleren?

De uitslag van de enquête in de wijk is al kort besproken in het vorige magazine. In deze editie nog meer informatie, zodat u nog beter zicht hebt op hoe het ervoor staat in de wijk, en hoe uw woning zich verhoudt tot andere woningen. Allereerst de omvang van de enquête. De respons was groot, zowel onder de leden van NEO als onder andere inwoners van de wijk. Van de 447 adressen hebben 192 woningen meegewerkt aan de peiling, een respons van 43 procent. Van de 27 woonschepen deden zelfs 17 mee, 63 procent. Een percentage waar een enquêtebureau zijn vingers bij zou aflikken. De helft van de respondenten is NEO-lid, en bijna allemaal hebben ze de vragenlijst ingevuld. De andere helft, 95 mensen, is geen NEO-lid. Wel of geen lid van NEO zijn, bleek trouwens niet van invloed te zijn op de beantwoording van de vragen. NEO-leden denken niet veel duurzamer dan niet-leden. Dat betekent dat de uitslag van de enquête aardig representatief is voor de hele Oranjewijk.

Wat vindt je van de isolatie van jouw huis?

Van alle respondenten woont 85 procent in een koopwoning. Veel mensen, meer dan een derde, wonen in een referentiewoning type 4 (zie afbeelding). Dat wil zeggen, een huis met drie woonlagen. Goede tweede is referentiewoning 3, met ruim een kwart.

Energieverbruik

Kent u uw energieverbruik, was een van de vragen. Ten tijde van de enquête (november 2021) was dat misschien nog niet zo'n urgente vraag als nu.

Toch wist ruim twee derde het antwoord op die vraag, en nog eens een kwart ongeveer. Maar of ze meer verbruikten dan vergelijkbare huizen, bleek lastiger. Ongeveer hetzelfde, denkt een derde, een ander derde deel denkt van minder, en een kwart meent meer te gebruiken. Het maakt natuurlijk ook nogal uit of je alleen een huis bewoont en overdag buitenshuis werkt, of dat je als ouder echtpaar hele dagen thuis bent, of dat je een jong gezin hebt waarvoor de wasmachine overuren maakt, en de droger misschien ook nog.

Dan de isolatie. Maar liefst driekwart is daar niet echt over te spreken. 'Matig' en 'redelijk', antwoorden zij. Slechts 17,7 procent beoordeelt de isolatie van het eigen huis als goed. Er valt dus nog heel wat te winnen met goede isolatie, kun je als eerste conclusie trekken.

De redenen waarom je zou gaan isoleren lopen nogal uiteen. Kostenbesparing en wooncomfort scoren het hoogst. Maar een paar procent maakt de kostenbesparing niet uit, en nog geen 15 procent bekommert zich niet om meer wooncomfort. Voor ruim driekwart van de respondenten is bijdragen aan verduurzaming ook een belangrijke reden, de helft is het daar zelfs helemaal mee eens. Een andere reden om te isoleren kan zijn dat je graag minder afhankelijk wilt zijn van energie, of van energieleveranciers. Voor iets meer dan de helft van de respondenten was dat een belangrijke of heel belangrijke reden voor isolatie.

Isoleren gaat niet van vandaag op morgen. 45 procent van de respondenten wil echter liever niet lang wachten, zij willen binnen twee jaar of nog sneller gaan isoleren. Een derde trekt er twee tot vijf jaar voor uit, 2 procent nog langer, en bijna 19 procent heeft daar helemaal geen plannen voor. En als het dan zover is, wil 72 procent dat het liefste samen met anderen doen.

Ruim twee derde van de respondenten zegt voldoende informatie te hebben over hoe je het beste energie kunt besparen. En gelukkig is een royale meerderheid op de hoogte van het bestaan van NEO: bijna 90 procent.

De hoge respons is tot stand gekomen dankzij de inzet van 25 wijkbewoners.

樂美喜神夢

WAB

Het idee van de referentiewoningen – een initiatief van NEO - is aardig populair. De helft van de respondenten vindt het heel nuttig, en zo'n 22 procent vindt het redelijk nuttig. Dat is samen bijna driekwart.

Tochtstrippen

Maar met NEO is de isolatie en besparing natuurlijk niet begonnen. Veel mensen zagen al veel eerder het nut in van zuinig doen met energie, of dat nu is vanwege het klimaat en de natuur, of vanwege de portemonnee.

Ruim driekwart van de respondenten had al energiezuinige verlichting aangeschaft, zoals ledverlichting. Ruim een derde van de respondenten is geïnteresseerd in de aanschaf van energiezuinige verlichting.

Meer dan een derde van de bewoners die zijn ondervraagd heeft zelf als zonnepanelen laten leggen. En 44 procent zou ze (graag) willen hebben. Tochtstrippen zijn ook populair, ruim de helft heeft ze, hoewel je misschien meer zou verwachten. Tochtstrippen zijn heel goedkoop en leveren veel besparing op. 34 procent zou wel tochtstrippen willen (laten) aanbrengen.

Bijna de helft van de ondervraagden heeft de vloer laten isoleren, en ruim dertig procent is erin geïnteresseerd. Bijna een kwart heeft gevelisolatie en nog eens een kwart van de ondervraagden zou dat wel willen. Dat laatste is niet verwonderlijk, omdat de gevel isoleren een stuk lastiger wordt als je huis geen spouwmuren heeft. Dubbelglas is een andere populaire maatregel, bijna 90 procent van de respondenten heeft een huis met dubbel glas, en nog eens 9 procent zelfs triple-glas en 18 procent is erin geïnteresseerd.

Van dakisolatie is 54 procent van de woningen voorzien en dertig procent heeft er interesse in. Een Hr-ketel staat in ruim twee derde van de huizen, en 15 procent zou er een willen hebben. Een warmtepomp daarentegen is een zeldzaamheid. Zes respondenten melden zo'n apparaat te heb-

Keukentafelgesprek voor advies op maat

Bewoners uit de Oranjewijk en Tulpenburg kunnen een adviesgesprek aanvragen met een energiespecialist via het Energieloket. Worden op basis van het advies één of meerdere maatregelen uitgevoerd, dan geeft Gemeente Leeuwarden een subsidie van € 150,- als korting op de kosten voor het adviesgesprek. Vraag het Energieloket naar de mogelijkheden of kijk op nieuweenergieoranjewijk.nl.

ben, maar 18 procent is erin geïnteresseerd. Zeven mensen hebben een zonneboiler, en slechts 18 procent van de respondenten zou er ook een willen hebben.

Met de aanschaf of het gelukkige bezit van voorzieningen die besparen, is het verhaal nog niet af. Met kort douchen (61 procent), en de verwarming lager zetten (76 procent) valt ook heel wat te besparen. Waarbij het natuurlijk wel de vraag is of je van een half uur naar vijf minuten douchen gaat, of maar naar twintig minuten. Andere maatregelen die bewoners hebben genomen zijn bijvoorbeeld de aanschaf van een pelletkachel of dikkere vloerbedekking.

De percentages zijn natuurlijk niet eenduidig. Sommige huizen hebben deels dubbel glas, andere zijn helemaal voorzien. En dak en gevel zijn dan misschien wel geïsoleerd, maar slechts met een dunne laag. Met andere woorden, deze enquête is een mooie aanzet en geeft de bewoners de mogelijkheid de duurzame staat van hun woning te vergelijken met die van anderen.

Keimpe Boersma: “Ik heb veel ervaring met huizen die rond 1910 zijn gebouwd”

Isoleren is de beste manier om de energierekening naar beneden te krijgen. Maar hoe pak je dat aan? Het Energie- en Bouwloket helpt met advies. Keimpe Boersma is adviseur bij het loket, en heeft veel ervaring met woningen die gebouwd zijn rond 1910, zoals in de Oranjewijk.

De wijk is niet onbekend voor Keimpe. Hij woont zelf in Leeuwarden en vroeger zelfs vlakbij de Oranjewijk. Keimpe is bouwkundig inspecteur en adviseur bij bouwkundig adviesbureau Woningpeil in Grou. Woningpeil houdt zich veel bezig met het verstrekken van energielabels van woningen, met inspectie en advies, en ook met het opnemen van aardbevingsschades. Keimpe: “We leveren steeds vaker maatwerk voor woningeigenaren die graag willen dat hun huis een hoger energielabel krijgt. En ook aan verhuurders van woningen. Ik ben ooit begonnen als timmerman, en had daarna een eigen aannemersbedrijf, en nu werk ik dus voor Woningpeil. Ik begonnen met het opnemen van aardbevingsschades en doe inmiddels alle inspectie- en advieswerk, en sinds dit jaar ook energielabels.”

Keimpe vindt Oranjewijk isoleert een heel leuk project waar hij graag voor aan het werk gaat. “Ik ben aardig bekend in de Oranjewijk, want ik heb er nogal wat huizen verbouwd en vertimmerd. Laatst was ik nog in de Kanaalstraat om een woning van een energielabel te voorzien. Ik heb veel ervaring met huizen die rond 1910 zijn gebouwd en heb alle soorten en maten woningen op allerlei manieren verbouwd en aangepast. Ik kijk nergens meer van op.”

Steensmuur

De manier van bouwen in 1910 verschilt nogal van de huidige manier van werken. De huizen staan op een gemetselde fundering, hebben houten vloeren en zijn van binnen vaak met hout afgewerkt. “De muren hebben geen spouw maar zijn gebouwd met een zogenaamde steensmuur. Zulke muren zijn twintig centimeter dik en hebben geen spouw. De binnenkant werd dan afgewerkt met regelwerk waarop behang werd gespannen. Pas tegen de jaren dertig kwam de bouw met spouwmuren in zwang, maar dan zonder isolatie. Dat deed men om het vocht goed te laten afvoeren. Betere vochtregulatie zorgde ook voor een betere luchtkwaliteit binnen.”

In de jaren zeventig en tachtig kwam het isoleren van de spouwmuren op gang, ook toen al vanwege de hoge energieprijzen en de oliecrisis. Dat een muur geen spouw heeft, wil nog niet zeggen dat hij niet geïsoleerd kan worden. Daar zijn twee manieren voor, vertelt Keimpe. “Je kunt hem van buiten isoleren en daarna de buitenmuur stucen. Maar dat kan problemen geven met de aansluiting van goten en kozijnen. Er komt immers een dikke laag isolatiemateriaal bij. Je ramen komen dan wel heel diep te liggen. Van binnen isoleren is vaak een betere oplossing. Je hebt dan alleen wel ruimteverlies omdat de isolatie acht tot tien centimeter ruimte inneemt, afhankelijk van het soort isolatiemateriaal.”

Oriënteren

Moet je de muurisolatie dan maar overslaan? Wat Keimpe betreft niet. “Alleen de gevels isoleren heeft weinig zin. Het is het beste om dak, gevel en vloer te isoleren, van boven naar beneden. De vloer isoleren geeft veel comfort omdat je dan geen koude voeten meer krijgt.”

Via het Energie- en Bouwloket kunnen de bewoners van de Oranjewijk gebruik maken van de expertise van Keimpe Boersma. “Ik kan langskomen om oriënterende gesprekken te voeren met mensen die hun huis willen laten isoleren. De meeste mensen zijn daar niet in thuis en weten niet goed

of ze eerst willen isoleren, of zonnepanelen een optie zijn, en zo meer. Ik ga dan kijken wat raadzaam is, en wat je het eerst en het laatst zou kunnen doen. De bewoners krijgen dan een beknopt rapport op basis van een visuele inspectie. Ik kijk dan bijvoorbeeld of de dakbedekking nog goed is of aan vervanging toe, en inspecteer de draagkracht. Als je toch zonnepanelen wilt, en de dakbedekking is aan vervanging toe, dan kun je net zo goed meteen het dak laten isoleren. Zo doen wij het voorwerk zodat de mensen die het werk gaan uitvoeren niet hiervoor nog langs hoeven komen. Dat scheelt in de kosten.”

Het rapport is geen bouwkundig rapport. Er wordt bijvoorbeeld niet iets losgehaald om eronder te kijken. Bij twijfel is dat natuurlijk wel verstandig. Maar op basis van visuele inspectie kom je een heel eind, vindt Keimpe. “Je kunt overal wel bouwkundige inspectie op loslaten maar dat is lang niet altijd nodig. Wij kunnen aan allerlei kleine dingen zien of het dak goed is. Bijvoorbeeld aan onregelmatigheden als plasjes water en tekenen van veroudering. Ik heb zelf ook wel eens daken gezien waarop je zo geen zonnepanelen kunt laten leggen.” Een dak moet sterk genoeg zijn, wil hij maar zeggen. Er komt aardig wat gewicht op, maar het gewicht wordt ook goed verdeeld over het dak.

Keimpe is niet alleen thuis op het land maar ook op het water. “Ik heb ook ervaring in de scheepsbouw, met het ombouwen van schepen naar luxe woonschepen. Die isoleerden we met speciaal purschuim en met schuimbeton voor op de vloer. Dat is heel lichtgewicht beton.”

Milieuvriendelijk isoleren is wel in opkomst maar nog niet overal toepasbaar, zegt Keimpe. “Sommige aannemers bouwen alleen nog met nieuwe technieken en gebruiken schapenwol of hennep als isolatiemateriaal. In huizen in de Oranjewijk kan dat in theorie ook, maar het probleem is de dikte van de isolatiewand. Het wordt wel heel dik met hennep en dat kost veel ruimte. Voorlopig zitten we dus nog vast aan conventionele materialen.”

Samen met de buren zonnepanelen kopen

Je ziet het niet meteen, maar op de meeste daken van de huizen aan de Oranje Nassaustraat liggen zonnepanelen. En waar ze nog niet liggen, daar zit het in de planning. Jet Mous vertelt hoe dat zo gekomen is.

Het is een zonovergoten dag maar niet meer zo warm. Op het plaatsje achter haar huis aan de Oranje Nassaustraat vertelt Jet Mous hoe blij ze is met haar huis, en met de zonnepanelen. “Ik was meteen verliefd op dit huis, dus ik was heel blij dat ik het kon kopen. In 2020 kwam ik hier wonen. Er kwam nog wat geld vrij na de verkoop van mijn oude huis en ik zei eerst dat ik daar fijn van op reis kon gaan, haha. Maar investeren in zonnepanelen is natuurlijk veel verstandiger.”

Want dat er iets moet gebeuren, dat staat voor Jet als een paal boven water. “Je hoort steeds alarme-

render berichten. Het komt op veel terreinen niet goed als we zo doorgaan. De overheid heeft het wel steeds over maatregelen, maar ze doen niet zo veel. Je moet zelf iets doen, en dan liefst op korte termijn.”

Jet had geen zin om te wachten op andere projecten. Bovendien moest haar platte dak een nieuwe bitumenlaag krijgen. Ze had daarover al contact met een bedrijf en informeerde daar naar de mogelijkheden voor zonnepanelen. “We zitten vol tot 2023”, was het antwoord. Bij andere bedrijven hoorde ze hetzelfde. Maar toen kwam ze via-via in contact met een dakdekker die vaak samenwerkt met een installateur van zonnepanelen. Toen schoot het op.

En het balletje rolde verder, want haar buurman had ook interesse en wilde graag meedoen. Hij sprak op zijn beurt een overbuurman. “En zo bleef het maar

doorgaan, over en weer in de straat haakten steeds meer mensen aan.”

Snel ging het ondertussen nog steeds niet. De bedrijven waarmee Jetty contact had, bleven uitstellen en mail bleef onbeantwoord. Maar toen opeens schoof iemand van het zonnepanelenbedrijf op het laatste moment aan bij een bewonersvergadering. Binnen drie maanden werd alles binnen de kortste keren alles geregeld en begon het werk.

“Het viel reuze mee met de werkzaamheden, het was een snelle operatie, alles ging heel vlot”, vertelt Jet. En het is soms een beetje geven en nemen. Ze wijst naar boven. “De werkers konden bij mij via het platje en het balkon op het dak komen en zo ook op het dak van de burens. Dat scheelde weer.”

Ze is heel tevreden over de andere werkzaamheden. “Bij iedereen ging het weer anders. Bij mij staat bijvoorbeeld de omvormer in een rommelkamertje dat ik verder toch niet gebruik, en de leiding ging door het dak. En er zijn extra groepen aangelegd in de meterkast. Hoe de leidingen lopen en waar de omvormer is geplaatst heeft ieder-

een individueel geregeld. De huizen verschillen immers nogal van elkaar, en het is maar net wat je wilt. Er is van te voren geschouwd, zodat zeker was dat het dak het zou dragen. Want daar hoor je nog wel eens verhalen over. Bij geen enkel huis in de straat bleek dat een probleem.”

De installateur vertelde dat Mous en de burens enorm boffen met de platte daken. De zonnepanelen kunnen daar optimaal op worden aangelegd. Het project met meer mensen aanpakken, is Jet heel goed bevallen. “Iedereen let weer ergens anders op, en met meerdere daken maak je meer kans dat je snel aan de beurt komt.”

Voorlopig is Jet klaar, vindt ze. “Het huis was al aardig goed geïsoleerd. Het dak bijvoorbeeld, en er zit bijna overal dubbel glas. Wellicht vervang ik de voorzetramen nog, en ik ga een dik gordijn voor de voordeur hangen. De kachel zet ik nooit hoog, ik pak net zo lief een plaid.”

Jetty is heel blij dat ze voor zonnepanelen heeft gekozen. “Volgens mij is iedereen in de straat dat. Het is toch een voorsprong op de toekomst. en straks ontkom je er niet meer aan.”

Collectief zonnepanelen aanschaffen

Het gelijktijdig aanschaffen van een zonnestroominstallatie door meerdere wijkbewoners kan voordeel opleveren. Zeker als de woningen naast elkaar zijn gelegen. Maar om zeker te weten of de woning geschikt is voor de plaatsing van zonnepanelen en de bijbehorende installatie, kan het Energieloket om advies gevraagd worden. Specialist Keimpe Boersma van Woningpeil kan de situatie ter plaatse beoordelen en van advies dienen. Gekeken wordt naar de dakconstructie, de juiste plaats voor het leidingwerk en de omvormer(s). Keimpe zorgt vervolgens dat deze gegevens terecht komen bij de leverancier van de installatie, die vervolgens de offerte opmaakt. Zijn meerdere woningeigenaren gelijktijdig geïnteresseerd? Dan kan de leverancier mogelijk een korting aanbieden. Vraag het Energieloket naar de mogelijkheden. Met leverancier Van der Veen Zon uit Leeuwarden zijn inmiddels afspraken gemaakt. Heeft u ook goede ervaringen met een leverancier? Geef dit door aan het Energieloket!

Krijg jij al Energie van Ons?

Groene stroom uit je eigen streek

De stroom van Energie VanOns is meer dan 'gewone' groene stroom.

Onze energie uit zon en wind wordt lokaal opgewekt door al ruim 100 energiecoöperaties in Groningen, Friesland, Drenthe, Flevoland en Overijssel. We kunnen het zelf. De coöperaties zijn de baas. Over hun eigen stroom én over Energie VanOns.

De winst die we samen maken, gaat terug naar de regio. Hoe de coöperaties hiermee hun buurt, dorp of streek mooier en duurzamer maken, besluiten ze helemaal zelf. We doen het zelf Duizenden mensen en bedrijven wonen en werken met onze groene stroom van Nederlandse bodem.

Al meerdere jaren op een rij krijgt onze stroom een dikke 10 van de consumentenbond. En ons gas? Dat is natuurlijk CO₂- gecompenseerd met gecertificeerde investeringen in groene projecten. Sluit je aan bij NEO en help ons met het realiseren van onze doelen.

Energiecoöperatie
NEO
Nieuwe Energie Oranjewijk

